Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Lausunto

22.2.2022

VN/24984/2020Click or tap here to enter text.

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta

Työ- ja elinkeinoministeriön asiantuntijalausunto / Maa- ja metsätalousvaliokunta / U 12/2022 vp

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta on pyytänyt työ- ja elinkeinoministeriöltä (TEM) kirjallista lausuntoa Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tiettyjen metsäkatoon ja metsien tilan heikkenemiseen liittyvien hyödykkeiden ja tuotteiden asettamisesta saataville unionin markkinoilla ja viennistä unionin ulkopuolelle sekä asetuksen (EU) N:o 995/2010 kumoamisesta

TEM lausuu asiasta seuraavaa.

TEM pitää hyvänä, että globaaliin metsäkatoon pyritään puuttumaan niin biodiversiteetin kuin ilmastomuutoksen näkökulmasta. Oma kysymyksensä on, ovat ko. EU:n toimet yksin mitenkä vaikuttavia, koska merkittävä osa metsäkatoa aiheuttavista raaka-aineista ja niistä johdettujen tuotteiden kaupassa käydään tuottajamaiden sisäisenä kauppana tai asetuksen ulkopuolella olevien maiden kesken.

Asetuksen voimaantuloksi on takautuvasti kirjoitettu 1.1.2021, jonka jälkeen raivattu pelto tulisi asetuksen piiriin. Tähän maatilat ja muut toimijat eivät ole voineet reagoida vuoden 2021 alussa, koska tulevasta asetuksesta ei silloin ollut yksityiskohtaista tietoa ja monet ovat mahdollisesti tässä valossa tehneet turhia investointeja. Tästä syystä voimaantulon tulisi olla vuoden 2022 alusta.

Asetus ei saisi rahoittaa pienten metsäalueiden raivaamista pelloksi, jos näin saadaan peltojen lohkokoko ja yhtenäisyys toimivammaksi (pienten peltolohkojen oikaisut).

Asetus ei huomioi riittävästi kansainvälisen kaupan WTO-säädöksiä mm. maita koskevien riskiarviointien yhteydessä. Tämä tulisi vähintään selvittää tarkemmin kuin nykyisessä asetusehdotuksessa.

Asetusehdotuksessa nostetaan voimakkaasti esille metsientilan heikkeneminen. Tavoitteena kannatettava, mutta ongelman muodostaa kansainvälisesti hyväksytyn määritelmän puuttuminen metsien tilan heikkenemiselle. Nykyisessä muodossa metsientilan heikkeneminen jää tulkinnanvaraiseksi. Lähtökohtaisesti metsientilan heikkenemisen ehkäisemiseen johtavat mm. metsähoidolliset toimenpiteet kuuluvat kansalliseen päätäntävaltaan eikä niitä tule säädellä EU:n säädöksillä.

Asetuksen valvontajärjestelmästä uhkaa tulla suhteettoman raskas ja vaatii mm. Suomessa alustavan arvion mukaan 8-10 lisähenkilön palkkaamista. Lisäksi raskas seurantajärjestelmä mahdollisesti vaikeuttaa pk-yritysten toimintaa ja lisää kohtuuttomasta yritysten kustannuksia toiminnan mittakaavaan nähden.

Postiosoite **Postadress** **Postal Address**	**Käyntiosoite** **Besöksadress** **Office**	**Puhelin** **Telefon** **Telephone**	**Faksi** **Fax** **Fax**	**s-posti, internet** **e-post, internet** **e-mail, internet**
Työ- ja elinkeinoministeriö				
PL 32 00023 Valtioneuvosto	Aleksanterinkatu 4	29 516 001 35 829 516 001	916 062 160 +358 9 1606 2160	www.tem.fi

Tuotteiden/hyödykkeiden alkuperän todentamisen tarkkuuden (alkuperäkoordinaatit) tulee tarkoituksen mukisesti huomioida useasta eri lähteestä tulevat resurssivirrat ja niiden muodostaman yhteisen tarjoaman.

Neuvotteleva virkamies Reima Sutinen